

ли. Съ единъ отрядъ, който не надминавалъ 8.000 души, той прѣминалъ прѣзъ Елба въ Раудницъ и прѣзъ Нейщадтель и Румбургъ дошълъ въ Лихтенхайнъ, като се условилъ съ саксонцитѣ, които търпели вече краенъ недостатъкъ отъ храна, щото тѣ отъ пирнския лагеръ да прѣминатъ на дѣсния брѣгъ на Елба и, като си пробиятъ пжтъ съ оржие, да се съединятъ съ него. Но саксонцитѣ задържани отъ проливнитѣ дъждове, трудната мѣстность и други прѣпятствия, прѣминали прѣзъ Елба единъ день по-късно отъ условия срокъ. Прусигѣ успѣли вече да заематъ съ силни отряди всичкитѣ исходи на дѣсния брѣгъ, обкръжили на този брѣгъ главнитѣ сили на саксонцитѣ, а на лѣвия въ пирнския лагеръ — арриергарда имъ, и принудили цѣлата имъ армия да сложи оржие. Броунъ, като не получавалъ вече два дни никакви извѣстия отъ саксонцитѣ, отстѣпилъ обратно въ Бохемия, като загубилъ нѣколко стотинъ души въ арриергардни сблъсквания. При по голѣма рѣшителность, австрийцитѣ безъ съмнѣние бихж могли да освободятъ саксонцитѣ, армията на които станала, по думитѣ на Фридриха, жертва на равнодушието на съюзницитѣ имъ.

Слѣдъ пирнската капитулация, прусската армия се расположила на зимни квартири: корпуса на Кейта — въ Саксония и Лузация до р. Квейсса, а корпуса на Шверина — въ Силезия отъ Цукмантель до Грефенбергъ, и двата покрай границитѣ на Бохемия и Моравия

При разглѣжданieto на похода въ 1756 година, на пръвъ поглѣдъ изглѣжда, че за Фридриха, който ималъ всичката си армия събрана, тогазъ когато силитѣ на саксонцитѣ били незначителни, а австрийскитѣ войски едва що се събирали въ Бо-

хемия, по згодно било да се въсползва отъ прѣвъсходството на силитѣ си и, като остави единъ малъкъ корпусъ войски срѣщу Пирна, съ главнитѣ сили на армията да трѣгне за Виена или поне да завоюва Бохемия. Такова било мнѣнието на Ллойда и по-късно на Наполеона I, на генерала Жомини и нѣк. др. Но мнѣнието на Темпелхофа, Клаузевица и Лоссау, изглѣжда, по-близо до истината, понеже се отличава съ по-вѣренъ възглѣдъ върху политическото положение, силитѣ и срѣдствата на Пруссия. Ако Фридрихъ воювалъ само съ Австрия, то вѣроятно би постѣпилъ, както се каза по-горѣ. Но като ималъ противъ себѣ си по-големата половина отъ Европа, макаръ още и не готова за война, той не е можалъ въ онѣзи обстоятелства, въ които въпроса се касаялъ до политическото съществуване на Пруссия, да се рѣшава на едно прѣдприягие, което му обѣщавало по-вече слава, отколкото полза. Той прѣдпочелъ единъ начинъ за дѣйствиe по-малко рѣшителенъ, но по-положителенъ, завладялъ Саксония и съ това не само че придобилъ една важна въ военнo отношение страна, но и отдалечилъ войната отъ собственитѣ прѣдѣли на Пруссия и умножилъ срѣдствата си за водението ѝ. Всичкитѣ му дѣствия въ 1756 г. сж съвсѣмъ правилни и съобразни съ срѣдствата и обстоятелствата. Изглѣжда само, че, съгласно съ приетия отъ него начинъ на дѣйствиe, по-згодно би било да чака Броуна при излизанието на послѣдния отъ Руднитѣ планини, отколкото да отиде насрѣща му въ Бохемия. Впрочемъ въ този случай Фридрихъ се надявалъ вѣроятно на тактическото прѣвъсходство на войскитѣ си.

Колкото се касае до Броуна, който, по думитѣ на Фридриха, билъ